

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\G\Grimmove, br\bratri Grimmove - Sněženka a Růženka.pdb

PDB Name: Sněženka a Růženka
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 30.12.2002
Modification Date: 30.12.2002
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Sněženka a Růženka

Wilhelm a Jacob Grimmové

Přeložila a souhlas s publikací dala Jitka Janečková
Zdroj <http://www.pohadky.org/index.html>

Jedna chudá vdova, která žila v chalupě na samotě, měla zahradu, ve které rostly dva růžové keře, jeden se sněhobílými a druhý s rudými růžemi; a právě tak měla i dvě dcerky, které byly stejné jako ty dva růžové keře, jednu tedy nazvala Sněženkou a druhou Růženkou. Dívky byly dobré a velmi zbožné, tak pilné a vytrvalé, že jiné dvě jim podobné bys na světě nenašel; Sněženka byla jen tišší a mírnější než Růženka. Růženka ráda pobíhala po lukách a polích, sbírala květiny a chytala ptáčky; Sněženka naopak seděla raději doma u matky, pomáhala ji s domácností nebo ji předčítala, když nebylo co na práci. Obě děti se navzájem velmi milovaly, všude ruku v ruce chodily. Když Sněženka pravila, že se nikdy odloučit nesmějí, tu Růženka odvětila, že do smrti spolu zůstanou, a matka jim připomenula, že vždy se musí o vše dělit.

Často běhaly samy po lese a sbíraly lesní plody, ale žádné zvíře jim neublížilo, nýbrž přicházelo zvědavě blíže; zajíček jim jedl zelné listy z rukou, opodál se pásł smec, jelen skákal vesele kolem, ptáci zůstávali sedět ve svých hnízdech a zpívali, a když je zastihla noc, tu dívky ulehly vedle sebe do mechu a spaly až do rána a jejich matka věděla, že jsou v bezpečí a nemusí si dělat žádnou starost.

Jednou, když tak v lese přenocovaly a ráno se probudily, spatřily, jak opodál sedí krásné dítě v bělounkém zářivém šatě a přátelsky na ně beze slova hledí. A pak najednou povstalo a zmizelo v lese bez rozloučení. A když se dívky kolem sebe rozhlédly, uviděly, že na kraji propasti spaly a kdyby byly ve tmě ještě pár kroku udělaly, jistě by se dolů zřítily. A matka jim pak doma řekla, že to byl jistě jejich strážný andílek, který je tu noc ochraňoval.

Sněženka a Růženka udržovaly chaloupku v čistotě a pořádku, že byla radost se na ni dívat. V létě se starala o dům Růženka a stavěla matce každé ráno, dříve než ona se byla probudila, před postel krásnou velkou kyticí růží. I zimě rozdělávala Sněženka oheň a zavěšovala na hák kotlík, a ten kotlík byl z mosazi a blyštěl se jako zlatý, tak byl dočista vydrhnutý. Večer, když padaly vločky tiše k zemi, pravila matka:

"Jdi, Sněženko, a zavři dveře na závoru."

Sedly si společně ke krbu, matka si vzala brýle a začala děvčátkům předčítat z jedné velké knihy; dívky poslouchaly a pilně předly; opodál ležel na podlaze beránek a na bidle s hlavou skrytou pod křídlem odpočíval bílý holoubek.

Jednoho večera, když zase spolu takto důvěrně seděly, zaklepal někdo na dveře a matka řekla:

"Rychle, Růženko, otevři! To bude nějaký pocestný, co hledá přístřeší."

Růženka vstala a sundala závoru a myslila, že za dveřmi uvidí nějakého ubohého muže, ale tak tomu nebylo, stál tam medvěd, který svoji obrovskou černou hlavu do dveří vstrčil. Růženka hlasitě vykřikla a uskočila zpět, beránek bečel, holoubek poděšeně vztlál a Sněženka se schovala pod matčinu postel. Ale medvěd promluvil:

"Nebojte se mne, já vám nechci žádnou škodu způsobit, jsem napůl zmrzlý a chtěl bych se jen trochu ohřát."

"Ty ubohý medvěde," řekla matka: "lehni si k ohni a buď opatrný, ať ti kožich nechytne."

A pak dívky zavolala, ať se nebojí, že ten medvěd to upřímně myslí. A děti přišly blíž, i beránek a holoubek se zklidnili. Medvěd je požádal, zda-li by mu z kožichu sníh vymetly. Děti přinesly koště a vyčistily medvědovi kožich, ten

si lehnul k ohni a spokojeně si brumlal. Děti však po čase ztratily ostych a začaly vyvádět se svým nemotorným hostem lotroviny. Rukama mu cuchaly kožešinu, pokládaly mu nohy na záda a válely ho sem a tam, nebo přinesly lískový proutek a šlehalý ho jím a smály se. A medvědovi se to líbilo a trpělivě to snášel, a když se byl na oko rozzlobil, volal:

"Smiluj se Růženko

nad mým životem!

Smiluj se Sněženko

budu tvým ženichem!"

Když nadešel čas spánku, řekla matka medvědovi, ať ve jménu božím u krbu ležet zůstane, že tak bude před tím strašlivým počasím uchráněn.

Sotva se rozednilo, obě děti vstaly a pustily ho ven a pak se za ním dívaly, jak se brodí závěsemi pryč. Od té doby medvěd každý večer v určitou hodinu přicházel, lehal před krbem a dovolil dětem, aby si krátkou chvíli s ním dělaly, co chtěly. Byly už tak přivyknuté, že dříve dveře na závoru nezavíraly, dokud se jejich černý druh neobjevil.

Přišlo jaro a venku se vše zelenalo a tu pravil medvěd dívkám:

"Nyní musím pryč a celé léto se nevrátím."

"Kampak jdeš, drahý medvěde? zeptala se Sněženka.

"Musím zpět do lesa, svůj poklad hlídat před zlými trpaslíky; v zimě, kdy je půda promrzlá, nemohou kutat, ale nyní kdy sluníčko zem prohrálo, tu oni začnou kutat, vrtat, slídit a krást, a co jednou do jejich rukou padne, to už se na světlo boží nikdy nedostane."

Sněženka byla tím rozloučením velmi zarmoucená, a když byla závoru a pak dveře medvědovi otevřela, tu on svým kožichem na skobě uvíznul a kousek kožešiny se mu ztrhlo a tu se jí zdálo, jako by zlato se zablesknout viděla. A pak ji milovaný medvěd mezi stromy zmizel.

Za nějaký čas poslala matka děti do lesa sbírat klestí. Dívky našly venku ležet na zemi poražený obrovský strom, jehož kmen se pohyboval v trávě směrem nahoru a dolů, a ony nedokázaly pochopit, copak se to s ním děje. Když přišly blíže, uviděly trpaslíka se starým vrásčitým obličejem a na loket dlouhým sněhobílým vousem. Konec vousu měl však přiskřípnutý ve štěrbině stromu, a trpaslík poskakoval nahoru a dolů jako pesek na provaze a nevěděl, jak si pomoci. Vytřeštil na dívky své ohnivé oči a zakřičel:

"Co tam stojíte? Že byste přišly sem a pomohly mi?"

"Copak se ti stalo, trpaslíku?" zeptala se Růženka.

"Hloupá, zvědavá huso" odsekl trpaslík: "chtěl jsem ten strom na třísky nasekat a do kuchyně přinést, neboť z velkých špalků dřeva je oheň silný a naše malé porce jídla se spálí, my nejsme tak hltaví jako váš hrubiánský a nedočkavý pronárod. Už jsem tam měl klín vložený a všechno šlo, jako po másle, když tu najednou, jak to proklaté dřevo bylo příliš kluzké, skočilo znenadání a klín se vymrštil a můj krásný bílý vous tam uvíznul. No jen se smějte, mlíčnata! Jen buďte na mě zlé!"

Děti popadly celou svou silou trpaslíkův vous a chtěly ho vytáhnout, ale držel pevně. Tu řekla Růženka, že zavolá někoho na pomoc, ale trpaslík se ještě více rozvzteklil, že už stačí, že ony dvě ho viděly. A tu mu Sněženka pravila, ať se uklidní, že ji něco napadlo. A z tašky vytáhla nůžky a konec vousu ustříhla. Jakmile byl trpaslík osvobozen, popadl ranec, který ležel mezi kořeny a byl plný zlata, a zlostně syčel:

"Neotesanci, ustříhnou člověku klidně kus skvělého vousu. Satanáš vám zaplat'

Hodil si ranec na záda a odkráčel pryč, ani se na dívky nepodíval.

Za nějaký čas se vydaly Sněženka a Růženka lovit ryby na udici. Když byly nedaleko potoka, uviděly, jak na hladině poskakuje obrovská luční kobylka. Běžely se podívat blíž a poznaly trpaslíka.

"Copak tu děláš?" zeptala se Růženka: "ty jsi nechtěl do vody?"

"Což jsem takový blázen?" řval trpaslík: "Copak nevidíte, že mě ta proklatá ryba táhne?"

Trpaslík seděl na břehu, chytal ryby na udici a naneštěstí mu vítr zapletl vous do vlasce, a zrovna v tom okamžiku zabrala ryba a vši svou silou táhla to nebohé stvoření za sebou. Trpaslík se chytal všech stébel a trávy, ale nic to nepomohlo, musel bezmocně rybu následovat a čekat, až ho do hloubky stáhne. Dívky přišly právě včas, trpaslíka popadly a pevně držely a vous se mu rozmotat pokoušely, ale nepodařilo se jim to, vousy a vlasec byly dokonale navzájem zamotány. Zase nezbylo nic jiného, než vytáhnout nůžky a další kus vousu ustříhnout.

Když to trpaslík byl uviděl, začal zase ječet:

"Co jsou mi to za móresy, vy ropuchy ošklivé, takhle mě zohavit? Nedosti na to, že jsem o konec vousu přišel, teď mi nejlepší část ustříhnete! Nebudu se moc před ostatními trpaslíky ani ukázat! Měly byste odtud utíkat, až vám bude za patami hořet!!"

Popadl ranec plný perel, který ležel v rákosí, a aniž by řekl slůvko na rozloučenou, vlekl ho pryč a zmizel za nejbližším kamenem.

Zase uplynul nějaký čas a matka poslala Sněženku a Růženku do města na nákupy, měly šňůrky, stužky, nitě a jehly obstarat. Cesta vedla přes pláň, na které ležely všude kolem velké balvany rozházeny. Tu uviděly ve vzduchu se vznášet velkého ptáka, který pomalu dokola kroužil, a stále níž a níž klesal až se konečně vrhnul střemhlav dolů za jeden z těch balvanů. Pak slyšely pronikavý křik Běžely tam a viděly s úlekem, jak orel jejich známého trpaslíka popadl a chce jej odnést pryč. Ty soucitné děti chytily trpaslíka a přetahovaly se o něj s orlem tak dlouho, dokud svoji kořist nepustil. Když se trpaslík z prvního úleku vzpamatoval, začal vztekle vriskat:

"Takhle nešetřně se mnou zacházet? Můj vetchý kabátek jste mi zcela potrhaly! Jste nemotorná a pošetilá chátra!!!"

Popadl ranec s drahokamy a zmizel pod jedním balvanem ve své jeskyni. Dívky byly na jeho nevděk už zvyklé, pokračovaly v cestě a vyřídily si své záležitosti ve městě. Když na zpáteční cestě přes pláň zase putovaly, překvapily trpaslíka, jak má na jednom čistém plácku svoje drahokamy rozloženy, neboť si nepomyslel, že tak pozdě ještě někdo kolem půjde. Zapadající slunce se na drahokamech odráželo všemi barvami, a tak se dívky zastavily a pohledem na tu krásu se těšily.

"Co tady stojíte a zevlujete?!!" zařval trpaslík a jeho popelavě bílý obličej zrudl do rumělkova. Chtěl v těch nadávkách pokračovat, ale najednou uslyšeli temné bručení a kde se vzal, tu se vzal, objevil se tam obrovský černý medvěd. Trpaslík polekaně vyskočil ale do svého úkrytu se nedostal, neboť medvěd byl už příliš blízko.

Zvolal úzkostně:

"Milý pane medvěde, ušetřete mne, já vám dám všechny svoje poklady, podívejte se, ty krásné drahokamy, které tu leží. Darujte mi život, co máte ze mne, malého, vyzáblého mužíčka? Ani mě mezi dvěma zuby neucítíte. Tady ty dvě bezbožné holky, to jsou pro vás měkoučká soustíčka, tlust'oučké jsou jako mladé křepelky, ty sežerte ve jménu božím."

Ale medvěda těmi slovy neobměkčil. Chlupáč máchl tlapou a jedinou ranou trpaslíka srazil a bylo po něm. Děvčátka se dala na útěk, ale medvěd za nimi volal:

"Sněženko, Růženko, nebojte se mne, počkejte, chci jít s vámi."

Tu dívky poznaly po hlase svého přítele a zastavily se, když medvěd přišel až k nim, spadla s něj medvědí kůže a před nimi stál krásný muž v královském šatě. A řekl jim, že je královský syn a byl tím bezbožným trpaslíkem, který mu poklady ukradl, zaklet a musel jako divoký medvěd běhat po lese, až teprve smrt toho bídného stvoření jej vysvobodila.

Sněženka se za prince vdala, a Růženka se stala jeho sestrou, a obrovský trpasličí poklad, který našli v jeskyni, si rozdělili mezi sebe. Stará matička ještě dlouho s nimi žila v klidu a dostatku na zámku, a v zahradě ji pro potěchu rostly ony dva růžové keře, které si byla sebou vzala.